

Kamerorkest Driebergen speelt “De Klassieken”

Zaterdag 26 november 2011 stonden Beethoven, Haydn en Schubert op de lessenaars van de musici van het KOD. Op het eerste gezicht niet een heel spannend programma, het ging immers om bekende componisten die al vaak genoeg gehoord worden. Toch pakte de avond verrassend uit, dirigent en orkest gaven de toehoorders alle kans in bekende stukken nieuwe dingen te horen.

Om te beginnen klonk de Ouverture Coriolan van Beethoven. Zoals gebruikelijk probeert de componist in een ouverture van een opera of toneelstuk de dramatiek van de handelingen weer te geven. In dit geval is het verbazingwekkend hoe goed Beethoven daarin slaagt en het is bewonderingswaardig hoe dirigent en orkest het verhaal wisten te vertellen. De vuistslagen (knalharde akkoorden voor het hele orkest) waren spatgelijk en de volledige stiltes ertussen voerden de spanning op. En dan vertellen de strijkers een lyrisch verhaal, een melodie die je bijna doet vergeten hoe erg de vuistslagen waren. Een prachtige tegenstelling.

Het kan bijna niet anders dan dat orkest en dirigent precies weten hoe het verhaal in elkaar zit en wat dat betekent voor de uitvoering.

Als tweede werk stond de Symfonie nr. 101 van Haydn op het programma.

De keuze uit de vele werken van Haydn is gek genoeg voor dit orkest beperkt, de bedoeling is dat zo veel mogelijk orkestleden meespelen en aangezien Haydn pas in zijn latere Symfonieën klarinetten mee laat spelen, kom je automatisch uit bij latere werken.

Na Beethoven zou je kunnen denken dat Haydn wat bleekjes af zou steken, niets is minder waar! Alleen al het wonderschone Adagio waarmee de symfonie begint. Ook de tegenstellingen in het eerste deel doen bijna Beethoviaans aan. Bijzonder was het om de fagotten in het tweede deel een hoofdrol te horen vervullen, heel fraai. Ook het samengaan van de fagotten en de fluiten was opmerkelijk. In het menuet kwam duidelijk tot klinken dat de dirigent niet van plan was van deze symfonie een zoetsappig muziekje te maken: een vlot tempo en gespierd. En dan verrast Haydn ons met een trio met een prachtige solo voor de hobo, ondersteund door de fagot. In de finale klonken de strijkers mild en zuiver, een mooi voorbeeld hoe strijkers kunnen klinken als naast de 1ste, ook de 2de violen, alten en celli hun bijdragen weten te leveren. En als je denkt dat de symfonie wel zo'n beetje klaar is, komt Haydn nog met een uitgewerkte fuga op de proppen, alsof we plotseling met Bach bezig zijn. Al met al een symfonie die je graag nog eens zou willen horen.

De Symfonie nr. 3 van Schubert besloot het programma. Frans Bruggen liet zijn orkest eens in een bijzondere opstelling deze (?) symfonie spelen: de blazers hadden in een soort kringetje hun eigen plek op het podium, naast de rest van het orkest. De boodschap was duidelijk: de blazers vormen samen ‘de solist’. Ook zonder een speciale opstelling was het vanaf het begin duidelijk dat deze symfonie gedacht is vanuit de blazers en niet zoals gebruikelijk vanuit de strijkers met de blazers als (welkome) aanvulling. Deze uitvoering was bij de blazers van het KOD in goede handen: zowel de houtblazers als het koper – met een leuk jachthoorn motiefje voor de hoorns – klonken zuiver en muzikaal.

Een mooie avond met een dirigent die - zonder partituur - precies weet wat hij wil en kans ziet zijn opvattingen over te brengen op het orkest. Ontspannen waar de muziek dat vraagt en zeer geconcentreerd als dat voor een goed verloop nodig is. Het moet een genoegen zijn om onder een dergelijke leiding te spelen.

Tot slot, het programmaboekje was van de bekende kwaliteit. Handig om erbij te houden als de nu gespeelde werken weer eens beluisterd worden.

Paulo Kalmijn